

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria -Vlada-Government

Ministria e Transportit dhe Postë Telekomunikacionit
Ministarstvo za Saobraćaj Postu i Telekomunikacije
Ministry of Transport and Communications

Në mbështetje të nenit 93 (4) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, nenit 4 (3) të Rregullores së Punës së Qeverisë Nr. 01/2007, dhe nenin 230.4 të Ligjit nr. 02/L-70 Për Sigurinë në Komunikacionin Rrugor.

Me qëllim të përcaktimit të plan programit për aftësimin e kandidatëve për shofer dhe mënyrën e aftësimit.

Nxjerr:

UDHËZIM ADMINISTRATIV Nr.2008/10
PLAN PROGRAMI PËR AFTËSIMIN E KANDIDATËVE PËR SHOFER

Neni 1
Qëllimi

Me këtë Udhëzim Administrativ përcaktohet plan programi i aftësimit të kandidatëve për shofer dhe mënyra e aftësimit për kategoritë "A1", "A", "B", "C1", "C", "D1", "D", "B+E", "C1+E", "C+E", "D1+E", "D+E", "L", "M" dhe "T".

Neni 2
Aftësimi i kandidatit për shoferë

Aftësimi i kandidatit nga lëndët rregullat e komunikacionit dhe të sigurisë (në tekstin e mëtutjeshëm pjesa teorike) dhe të drejtuarit e mjetit me veprim motorik (në tekstin e mëtutjeshëm pjesa praktike) realizohet në bazë të plan programit për aftësimin e kandidatëve për shofer i cili është shtojcë e këtij Udhëzimi Administrativ.

Neni 3

Kushtet për regjistrimin e kandidatit në auto shkollë

1. Kandidati mund të regjistrohet në Auto Shkollë nëse:

- 1.1. plotëson kushtet e parapara në nenin 234.1 të Ligjit për Sigurinë në Komunikacionin Rrugorë;
- 1.2. posedon certifikatën shëndetësore mbi aftësin fizike dhe psikike se është i aftë të drejtoj mjetin.

2. Auto Shkolla duhet që kandidati i cili regjistrohet për aftësimin për shofer t'i lëshoj librezën e kandidatit (në tekstin e mëtejshme librezë).

Neni 4

1. Të drejtat dhe obligimet e Auto Shkollës dhe kandidatit për aftësimin për shofer rregullohen me kontratë.

2. Kontrata duhet të përmbaj:

- 1.1. palët kontraktuese dhe objektin e kontratës;
- 1.2. obligimet e Auto Shkollës për të aftësuar kandidatin për shofer;
- 1.3. obligimet e ligjeruesit dhe shofer instruktorit për mbajtjen e orëve mësimore;
- 1.4. obligimet e kandidatit që të marrë pjesë në mësim;
- 1.5. obligimet e auto shkollës për të siguruar mjetin për provim nga pjesa praktike vetëm nëse është e nevojshme;
- 1.6. definimi i çmimit për orë mësimore për lëndët e caktuara;
- 1.7. kohëzgjatja e aftësimin;
- 1.8. mënyra e pagesës së aftësimin;
- 1.9. mënyra e ndërprerjes së kontrates;
- 1.10. mënyra e zgjedhjes së kontestit.

3. Kontraten për personin e mitur e nëshkruan përfaqësuesi ligjor, për kategorit për të cilat parashihet aftësimi nën moshën tetëmbëdhjetë (18) vjeqare.

Neni 5

1. Ministria me vendim e përcakton çmimin për një orë mësimore nga pjesa teorike dhe praktike për çdo kategori.

2. Kandidati për shoferë duhet të bëjë të gjitha pagesat në xhirrollogarin bankare të Auto Shkolles përkatëse.

Neni 6

1. Shofer instruktori i cili është i punësuar në ndonjë subjekt tjetër mund të bëjë aftësimin e kandidatit për shofer më së shumti 2 (dy) orë në ditë, respektivisht 10 (dhjetë) orë në javë.

2. Shofer instruktorit i cili e ka profesion themelor drejtimin e mjetit nuk i lejohet të bëjë aftësimin e kandidatëve për shofer.

Neni 7

Zhvillimi i mësimit

1. Mësimi nga pjesa teorike, praktike dhe dhënia e ndihmës së parë personave të lënduar në aksident komunikacioni është i obligueshëm dhe realizohet në kuadër të orëve mësimore.

2. Minimumi i orëve nga pjesa teorike, praktike dhe dhënia e ndihmës së parë personave të lënduar në aksident komunikacioni për kategori është përcaktuar në tabelen 1 të shtojcës I të këtij Udhëzimi Administrativ.

Neni 8

Aftësimi i kandidatëve nga pjesa teorike

1. Mësimi nga pjesa teorike organizohet në grupe. Varësisht nga hapsira e klasës mësimore grupi nuk mund të ketë më shumë se katërmbëdhjetë (14) kandidatë.

2. Ora mësimore zgjat dyzetëpesë (45) minuta. Gjatë një (1) dite kandidati për shofer mund t'i mbajë 2 (dy) ose 3 (tri) orë mësimore.

3. Në mes të orëve mësimore duhet të sigurohet pushimi prej së paku pesëmbëdhjetë (15) minuta.

4. Gjatë mbajtjes së mësimit nga pjesa teorike kandidati për shofer duhet të ketë me veti librezën.

Neni 9

Aftësimi i kandidatëve nga pjesa praktike

Mësimin nga pjesa praktike mund të fillojë kandidati për shofer i cili më parë ka përfunduar aftësimin nga pjesa teorike dhe ka kaluar me sukses testin provues në Auto Shkollë.

Neni 10

1. Pjesa praktike e aftësimit të kandidatit fillon në poligon.

2. Pas përfundimit të orëve në poligon kandidati vazhdon aftësimin në rrugë publike.

3. Gjatë mbajtjes së mësimit nga pjesa praktike kandidati për shofer duhet të ketë me veti librezën.

Neni 11

Për kategorin “A1”, “A”, “B”, “C1”, “T”, “B+E”, “C1+E”, kandidati për shofer gjatë ditës mund të mbaj vetëm një orë mësimore nga pjesa praktike, kurse pas 6 (gjashtë) orëve mësimore varësisht nga rezultatet e arritura mund t’i mbajë 2 (dy) orë gjatë dites.

Neni 12

1. Ora mësimore nga pjesa praktike për kategorin “C1” realizohet së pari në mjetin e kategorisë “B” dhe pastaj në mjetin transportues të kategorisë “C1”.

Neni 13

1. Në rrugë publike ora mësimore nga pjesa praktike për mjetet e kategorisë “A1”, “A” dhe “T”, realizohet në atë mënyrë që kandidati e drejton vetë mjetin ndërsa nga prapa e përcjell me mjet shofer instruktori.

2. Komunikimi i kandidatit dhe shofer instruktorit realizohet përmes paisjeve komunikuese.

3. Gjatë kohës së ngasjes në rrugë publike kandidati për shofer të kategorisë “A1” dhe “A” duhet të ketë të veshur jelekun me ngjyrë reflektuse të verdhë në të cilën me ngjyrë të bardhë është e shkruar shkronja “L” në katrorin e kaltër dhe helmetën mbrojtëse në kokë të atestuar.

Neni 14

Nga pjesa praktike kandidati për shofer gjatë ditës mund të mbaj më së shumti dy orë për kategoritë: “C1”, “C”, “D1”, “D”, “C1+E”, “C+E”, “D1+E” ose “D+E”. Pas përfundimit të orës mësimore shofer instruktori duhet që urdhëreses së punës t’ia bashkangjes diskfletzen e tahogرافit për secilin kandidat.

Neni 15

Shofer instruktori i cakton orët për temat – njësit mësimore kandidatit për shofer varësisht nga aftësimi i tij.

Neni 16

Riaftësimi i kandidatit për shofer

1. Kandidati i cili përsërit aftësimin duhet të rexhistrohet në “librin e evidencës së aftësimit të kandidatëve për shofer” si kandidat i ri.

2. Kandidati i cili nuk e jep provimin për shofer brenda afatit të parapar duhet të mbajë së paku 50% të orëve mësimore për kategorinë përkatëse.

Neni 17

Dokumentacioni dhe Evidenca

1. Auto Shkolla për aftësimin kandidatëve duhet të mbaj:

- 1.1. Librin e evidences së aftësimit të kandidatëve për shofer;
- 1.2. Ditarin për mbajtjen e orëve mësimore nga pjesa teorike dhe
- 1.3. Dosjen e kandidatit.

2. Dosja e kandidatit përmban:

- 2.1. Kontraten për aftësimin e kandidatit;
- 2.2. Urdhëresen e punës së shofer instruktorit;
- 2.3. Librezen e kandidatit për shofer;
- 2.4. Diskfletëzen e tahografit për kategoritë “C1”, “C”, “D1”, “D”, “C1+E”, “C+E”, “D1+E” dhe “D+E” ;
- 2.5. Vërtetimin për përfundimin e aftësimit të kandidatit.

3. Libri duhet të ruhet vazhdimisht ndërsa ditari dhe dosja e kandidatit 5 (pesë) vite nga data e mbarimit të aftësimit të kandidatit për shofer.

4. Udhëheqësi i Auto Shkollës ose personi tjetër i autorizuar duhet që “librin e evidences së aftësimit të kandidatëve” ta mbyll në ditën e fundit të çdo muaji dhe në te të shkruan:

“mbyllet me numrin rendor nr.____, nënshkrimin dhe vulën.

5. Auto shkolla obligohet që në fund të çdo muaji të dorëzon në Ministri listën e kandidatëve të regjistruar për muajin paraprak.

Neni 18

Format standarde të dokumentacionit nga paragrafi 1 pika 1.1. dhe 1.2. dhe paragrafi 2 pika 2.1, 2.2, 2.3, dhe 2.5 të këtij Udhëzimi Administrativ i përcakton Ministria, i publikon në web faqe i njofton dhe ua dërgon në formë elektronike Auto Shkollave.

Neni 19

Dispozitat kalimtare

1. Kandidati i cili ka filluar aftësimin para hyrjes në fuqi të këtij Udhëzimi Administrativ duhet që brenda 3 (tre) muajve të përfundojn aftësimin sipas rregullave të Udhëzimit Administrativ 2004/9.

2. Në qoftë se kandidati nuk e përfundon aftësimin në afatin e paraparë nga paragrafi 1 i këtij neni, Auto Shkolla është e obliguar të aftësoj sipas rregullave të këtij Udhëzimi Administrativ.

3. Neni 3 paragrafi 2 i këtij Udhëzimi Administrativ do të zbatohet nga data 1 janar 2009.

Neni 20 **Dispozita shfuqizuese**

Me këtë Udhëzim Administrativ shfuqizohen Udhëzimi Administrativ nr. 2004/9 plan programi për aftësimin e kandidatëve për shofer dhe Udhëzimi Administrativ nr. 2006/2 Ndryshimi dhe plotësimi i Udhëzimit Administrativ 2004/9 plan programi për aftësimin e kandidatëve për shofer.

Neni 21 **Hyrja në fuqi**

Ky Udhëzim Administrativ hyn në fuqi ditën e nënshkrimit nga Ministri i Transportit dhe Postë Telekomunikacionit.

Fatmir Limaj,

Ministër i Transportit dhe Postë Telekomunikacionit.

Datë _____

SHTOJCA. I

PLAN PROGRAMI I AFTËSIMIT TË KANDIDATËVE PËR SHOFER

Minimumi i orëve nga pjesa teorike dhe praktike si dhe dhënia e ndihmës së parë personave të lënduar në aksident komunikacionit për kategorit e caktuar është paraqitur në tabelen vijuse:

Tabela 1

Kategoria	Lëndët	Orët	Posedon kategoritë														
			A1	A	B	B+E	C1	C1+E	C	C+E	D1	D1+E	D	D+E	L	M	T
A1	RRKS	16													4	4	4
	DMM	10			10	10	10	10	10	10	10	10			10	10	10
	NP	9															
A	RRKS	16													4	4	4
	DMM	10			10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
	NP	9															
B	RRKS	16	4	4											4	4	4
	DMM	16	10	10											10	10	10
	NP	9															
B+E	RRKS				5												
	DMM				10												
	NP																
C1	RRKS	26	10	10	10	10									10	10	10
	DMM	16+ *10	10+ *10	10+ 10	10	10									16+ *10	16+* 10	16+ *10
	NP	9															
C1+E	RRKS					5											
	DMM					10											
	NP																
C	RRKS				10	10	5	5									
	DMM				15	15	15	15									
	NP																
C+E	RRKS																
	DMM								10								
	NP																
D1	RRKS								10	10							
	DMM								15	15							
	NP																
D1+E	RRKS																
	DMM										15	15					
	NP																
D	RRKS								10	10	5	5					
	DMM								15	15	10	10					
	NP																
D+E	RRKS													15			
	DMM																
	NP																
L	RRKS	16														4	4
	DMM																
	NP	9															
M	RRKS	16													4		4

	DMM																
	NP	9															
T	RRKS	10												4	4		
	DMM	10												10	10		
	NP	9															

RRKS- rregullat e komunikacionit dhe të sigurisë

DMM-të drejtuarit e mjetit motorik

NP- dhënia e ndihmes së parë personave të lënduar në aksident komunikacioni

*Mjeti i transportit të kategorisë C1

A - PJESA TEORIKE

PROGRAMI BAZË I AFTËSIMIT TË KANDIDATËVE PËR SHOFER NGA LËNDA MËSIMORE RREGULLAT E KOMUNIKACIONIT DHE TË SIGURISË

Nr.	Kapitujt mësimor	Temat / njësitë mësimore	Fondi i orëve
1.	Rregullat e komunikacionit		
1.1.	Dispozitat për sigurinë në komunikacionin rrugor	Dispozitat për sigurinë në komunikacionin rrugor; Nocionet bazë; Kushtet për drejtimin e mjeteve; Kategoritë e mjeteve me veprim motorik; Aftësimi i kandidatëve për shofer; Mënyra e dhënjes së provimit për shofer; Fitimi i të drejtës për ta drejtuar mjetin; Marrja dhe revokimi i patent shoferit; Detyrat dhe përgjegjësit e pjesëmarrësve në komunikacion.	1
2	Shenjat e komunikacionit		
2.1	Shenjat e komunikacionit	Vendosja, forma, ngjyra dhe simboli; Llojet e shenjave të komunikacionit; Shenjat të cilat i jep personi i autorizuar; Përceptimi i shenjave të komunikacionit; Të vepruarit sipas shenjave të komunikacionit; Shenjat paralajmruese ,akustike dhe ndriçuese; Shënjëzimi dhe sinjalizimi; Shenjat tjera	1
3.	Rregullat themelore të komunikacionit rrugor		

3.1	Shoferi	<p>Shiqimi nga mjeti; Këndi dhe fusha e të pamurit; Ngasja e kujdesshme; Raporti ndaj pjesëmarrësve të tjerë në komunikacionin rrugor; Vlerësimi dhe vendimmarrja; Koha e reagimit; Përceptimi; Gjykimi; Ndryshimet në sjelljet e ngasjes si shkak i ndikimit të alkoolit, medikamenteve narkotike Gjendja psikike dhe fizike; Lodhja.</p>	1
3.2	Mjeti:	<p>Forcat natyrore-energji e lëvizjes; Forcat të cilat ndikojnë në mjet; Masat e nevojshme të sigurisë gjatë hyrjes dhe daljes nga mjeti; Mjeti si faktorë i sigurisë në komunikacionin rrugor; Motori me pajisje; Sistemi për drejtim; Sistemi për frenim; Sistemi i mbështetës; Pneumatikët; Pajisjet ndriçuese dhe sinjalizuese, reflektorët, pasqyret e brendshme dhe anësore; Xhami ballor dhe fshisat; Sistemi i shkarkimit të gazrave të motorit; Sinjalet akustike dhe paralajmruese; Ngasja ekonomike; Katalizatorët (ngasja ekologjike); Rripat e sigurisë, mbështetëset e kokës dhe pajisja për siguri të fëmijës; Regjistrimi dhe kontrolla teknike; Sigurimi i mjetit; Tërheqja e mjetit; Sjellja në rast të prishjes së mjetit; Përgatitja për ngasje</p>	2
3.4	Rruga	<p>Rruga e ndaljes së mjetit; Distanca ndërmjet mjeteve gjatë ngasjes; Kushtet për kryerjen e manovrimeve të sigurta me mjet në komunikacion; Mbajtja nën kontroll e mjetit ; Faktorët e ndryshëm të rrezikut në rrugë; Karakteristikat e rrugëve; Rruga dhe shënjzmi; Punimet në rrugë.</p>	1
3.5	Pjesëmarrësit më të rrezikuar në komunikacion	<p>Fëmijët; Këmbësorët; Personat me aftësi të kufizuara; Biçiklisti, çiklomotoristi dhe motoçiklisti .</p>	1

3.6	Rregullat tjera	Dokumentacioni i mjetit për përdorim në komunikacion; Faktorët e sigurisë në lidhje me mjetin, ngarkesën dhe bartjen e personave.	1
3.7	Sjellja e pjesëmarrësve në komunikacion	Qëndrimet pozitive në komunikacion; Raporti ndërmjet pjesëmarrësve në komunikacion; Komunikacioni dhe ambienti- ekologjia; Ngasja ekonomike; Si duhet të sillemi në komunikacion; Reagimi, shpejtësia, saktësia dhe efikasiteti; Ngasja defanzive (mbrojtëse) në komunikacion; Ndryshimet në sjelljet e shoferit si shkak i ndikimit të alkoolit dhe medikamenteve narkotike; Gjendja fizike dhe psikike; Lodhja; Sjellja e shoferit si shkak i aksidentit në komunikacion.	1

4.	Ngasja në vendbanim		
4.1	Ngasja në vendbanim	Karakteristikat bazë të komunikacionit në vendbanim; Shpejtësia e ngasjes; Drejtimi i komunikacionit në kryqëzime; Ngasja në rrugë me komunikacion në një kahje; Komunikacioni në rreth rotullim; Shiriti rezervë për mjetet e transportit publik dhe të komunikacionit me ndërrim të kahjes së lëvizjes; Transporti publik i udhëtarëve-urban; Kycja dhe çkycja në komunikacion; Ngasja në kryqëzim në shumë nivele; Rreshtimi i mjeteve; Zgjedhja e shiritit të komunikacionit dhe kthimi; Ngasja në kolonë; Ngasja në vendkalim hekurudhorë; Ngasja në vale të gjelbërta /semafor/; Ndalja dhe parkimi; Kthimi gjysëm rrethor dhe lëvizja mbrapa; Lëvizja e këmbësorëve; Komunikacioni i biçikletave dhe çikolmotorëve	2
5.	Ngasja jashtë vendbanimit		
5.1	Ngasja jashtë vendbanimit	Karakteristikat bazë të komunikacionit jashtë vendbanimit; Përcaktimi i shpejtësisë së ngasjes; Përshtatja e shpejtësisë së ngasjes; Kycja dhe çkycja në komunikacion; Ngasja në kolonë dhe distancë ndërmjet mjeteve; Ngasja në vendkalim hekurudhorë; Komunikacioni në tunel; Tejkalimi, anashkalimi dhe përballkalimi; Ndalja ,kthimi gjysëm rrethor dhe lëvizja mbrapa; Ngasja në pjerrtësi gjatësore;	2

		Ngasja nëpër kthesa, në autoudhë dhe në rrugë të rezervuara për komunikacion të mjeteve motorike; Lëvizja e këmbësorëve	
6.	Ngasja në kushtet e veçanta		
6.1	Ngasja në kushtet e veçanta	Pashmëria e zvogëluar/kufizuar/ Ngasja natën; Përdorimi i dritave në komunikacion; Ngasja në kushte të vështira atmosferike; Lodhja.	1
7.	Sjellja në rast aksidenti të komunikacionit	Aksidenti i komunikacionit; Sjellja në rast aksidenti të komunikacionit.	1
8.	Mbikqyrja e komunikacionit dhe denimet	Mbikqyrja dhe drejtimi i komunikacionit; Mbikqyrja e mjetit dhe shoferit; Gabimet në komunikacion dhe dënimet.	1
Gjithsejt			16

I. PROGRAMI MËSIMOR PËR AFTËSIMIN E KANDIDATËVE SHOFER TË MJETEVE TË KATEGORISË “A1”dhe “A”

Kandidatët të cilët nuk e kanë të dhënë provimin për shoferë për asnjë kategori, aftësimi realizohet sipas programit bazë dhe plotësohet me kapitujtë mësimor me nr. 1 dhe 2. sipas përmbajtjes së dhënë në tabelën vijuese.

Kandidati i cili posedon cilëndo kategori të mjeteve me veprim motorik, i nënshtrohet aftësimin vetëm nga pika 1.dhe 2. sipas përmbajtjes së dhënë në tabelën vijuese

Nr.	Kapitujt mësimor	Temat / njësitë mësimore	Fondi i orëve
1.	Rregullat e komunikacionit	Karakteristikat e ngasjes me motoçikletë; Rreziqet gjatë ngasjes me motoçikletë; Stabiliteti i motoçikletës; Forcat të cilat ndikojnë në motoçikletë; Rruga e ndaljes së motoçikletës; Rregullat të cilat kanë të bëjnë me ngasjen e motoçikletës.	2
2.	Motoçikleta në funksion të sigurisë në komunikacion	Motoçikleta në funksion të sigurisë në komunikacion; Paisjet për ngasësit e motoçikletës; Frenimi dhe ndalja e motoçikletës; Bashkëudhëtari në motoçikletë; Transportimi i bagazhit.	2
Gjithsejt			4 o/m

II. PROGRAMI MËSIMOR PËR AFTËSIMIN E KANDIDATËVE PËR SHOFER TË MJETEVE TË KATEGORISË “B”

Programi mësimor për aftësimin e kandidatve për shofer të mjeteve të kategoris “B” , realizohet sipas përmbatjes së plan-programit mësimor bazë.

III. PROGRAMI MËSIMOR PËR AFTËSIMIN E KANDIDATËVE PËR SHOFER TË MJETEVE TË KATEGORISË “B+E”

Programi mësimor për aftësimin e kandidatve për shofer të mjeteve të kategoris “B+E” , realizohet sipas përmbatjes së dhënë në tabelën vijuese:

Nr.	Kapitujt mësimor	Temat / njësitë mësimore	Fondi i orëve
1.	Dispozitat për sigurinë në komunikacionin rrugor	Nocionet bazë të cilat kanë të bëjnë me mjetet bashkangjitime; Kushtet për drejtimin e mjeteve bashkangjitime; Mënyra e dhënies së provimit për shofer; Fitimi i të drejtës për të drejtuar mjetet bashkangjitime.	1
2.	Rregullat e komunikacionit rrugor	Rruga e ndaljes së mjeteve bashkangjitime; Distanca ndërmjet mjeteve gjatë ngasjes; Kushtet për kryerjen e manovrimeve të sigurta me mjet në komunikacion.	1
3.	Mjeti në funksion të sigurisë së komunikacionit rrugor	Llojet e mjeteve tërheqëse dhe bashkangjitime; Dimenzionet, masat dhe ngarkesa boshtore e rimorkios; Konstruktimi i rimorkios; Paisjet për kyçje dhe çkyçje të mjetit bashkangjites; Pajisjet e mjeteve bashkangjitime; Pajisjet ndriçuese, sinjalizuese të mjeteve bashkangjitime; Frenat dhe frenimi i mjeteve bashkangjitime; Shënjëzimi i mjeteve bashkangjitime.	3
Gjithsejt			5 o/m

IV. PROGRAMI MËSIMOR PËR AFTËSIMIN E KANDIDATËVE PËR SHOFER TË MJETEVE TË KATEGORISË “C1” dhe ”C”

Programi mësimor për aftësimin e kandidatëve për shofer të mjeteve të kategoris ”C1” dhe ”C” , realizohet sipas përmbatjes së dhënë në tabelen vijuese:

Nr.	Kapitujt mësimorë	Temat/njësitë mësimore	Fondi i orëve
1.	Rregullat e komunikacionit rrugor	Forcat te cilat ndikojnë në mjet; Rruga e ndaljes së mjetit; Distanca ndërmjet mjeteve në levizje; Kushtet për ngasje të sigurtë në komunikacion ; Ngasja, kandi i vdekur, rreshtimi dhe kthimi; Shpejtësia e ngasjes.	2

2.	Mjeti si faktor i sigurisë në komunikacion rrugor	Lloji i mjeteve transportuse; Dimenzionet ,masa dhe ngarkesa boshtore; Konstrukcioni i mjetit; Shikushmëria ; Njohja e punës dhe mirëmbatja e mekanizmave të cilat mundsojnë ngasje të sigurtë; Tabela instrumentale; Paisjet sinjalizuese; Motori; Mekanizmi transmetues; Sistemi i drejtimit; Sistemi i frenimit; Pneumatikët; Terheqja e mjetit; Shënjëzimi i mjetit transportues; Pregatitja për ngasje.	4
3.	Transport i ngarkesës	Kohëzgjatja e të drejturit të mjetit transportues; Transporti i ngarkesës; Kushtet të cilat duhet ti plotësojë mjeti; Obligimet e shoferit; Stabiliteti i mjetit; Vendosja dhe përforcimi i ngarkesës; Transporti i ngarkesës speciale; Transporti jashtë linjor; Transporti i kafsheve; Shënjëzimi i ngarkesës në mjet; Transporti materieve ,masa e siguruar dhe paisjet e mjetit; Obligimet e shoferit dhe ekuipazhit; Dokumentacioni përkatës	4
Gjithsejt			10 o/m

V. PROGRAMI MËSIMOR PËR AFTËSIMIN E KANDIDATËVE PËR SHOFER TË MJETEVE TË KATEGORISË “C1+E” dhe “C+E”

Programi mësimor për aftësimin e kandidatve për shofer të mjeteve të kategorisë “C1 +E” dhe “C+E”, realizohet sipas përmbatjes së dhënë në tabelën vijuese:

Nr.	Kapitujt mësimorë	Temat/njësitë mësimore	Fondi i orëve
1.	Rregullat e komunikacionit	Nocionet bazë të cilat kanë të bëjnë me mjetet bashkangjitime; Kushtet për drejtimin e mjeteve bashkangjitime; Mënyra e dhënies së provimit për patent shofer ; Fitimi i së drejtës për drejtimin e mjetit bashkangjites.	1
2.	Mjeti si faktor i sigurisë në komunikacion	Rruga e ndaljes së mjeteve bashkangjitime; Distanca ndërmjet mjeteve gjatë ngasjes; Kushtet për kryerjen e sigurt të veprimeve me mjetin bashkangjites –këndi i vdekur; Shpejtësia e ngasjes.	1

3.	Transport i ngarkesës	Lloji i mjeteve tërheqëse dhe bashkangjitime ; Dimensionet, masa dhe ngarkesa boshtore e rimorkios; Konstrukcioni i rimorkios dhe gjysëm rimorkios; Konstrukcioni i pajisjeve bashkangjitime; Pajisjet e mjeteve bashkangjitime; Pajisjet ndriqese-sinjalizuese të mjetit bashkangjites; Frenat dhe frenimi i mjetit bashkangjites; Pneumatikët; Transporti i ngarkesës dhe personave; Vendosja dhe përforcimi i ngarkesës; Shënjëzimi i ngarkesës në mjet; Transporti i materijve të rrezikshme dhe masat e siguris; Shënjëzimi i mjetit bashkangjites; Përgatitja për ngasje.	3
Gjithsejt			5 o/m

VI. PROGRAMI MËSIMOR PËR AFTËSIMIN E KANDIDATËVE PËR SHOFER TË MJETEVE TË KATEGORISË "D1" dhe "D"

Programi mësimor për aftësimin e kandidatëve për shofer të mjeteve të kategoris "D1" dhe "D", realizohet sipas përmbatjes së dhënë në tabelen vijuese:

Nr.	Kapitujt mësimorë	Temat/njësitë mësimore	Fondi i orëve
1.	Nocionet bazë dhe përgjegjësit e pjesmarrësve në komunikacion	Nocionet bazë; Kushtet për drejtimin e mjetit ; Mënyra e dhënies së provimit për shofer; Fitimi i të drejtës për të drejtuar mjetin.	1
2.	Forcat të cilat ndikojn në mjet dhe rregullat e komunikacionit	Rruga e ndaljes së mjetit; Distanca ndërmjet mjeteve në lëvizje ; Kushtet për ngasje të sigurtë në komunikacion ; Ngasja, këndi i vdekur, rreshtimi dhe kthimi; Shpejtësia e ngasjes.	1
3.	Autobusi si faktor i siguris në komunikacion	Llojet e autobusëve; Dimenzionet ,masa dhe ngarkesa boshtore; Konstrukcioni i autobusit; Shiqushmëria prej autobusit; Njohja e punës dhe mirëmbatja e mekanizmave të cilat mundësojnë ngasje të sigurt; Tabela instrumentale; Pajisjet sinjalizuese; Motori; Mekanizmi transmetues; Sistemi i drejtimit; Sistemi i frenimit; Pneumatikët; Tërheqja e mjetit; Transporti i personave; Transporti i bagazhit dhe ngarkesës;	4

		Përgatitja për ngasje; Sjellja në rast defekti në autobus.	
4.	Transporti i udhëtarëve	Kohëzgjatja e drejtimit me autobus; Llojet e transportit; Rendi i udhëtimit; Sjellja e shoferit në vendndalim të autobusave; Kycja dhe çkycja nga vendndalimi i autobusave; Transporti i fëmijve shkollor; Shënjëzimi i autobusit; Transporti urban ; Transporti ndërurban; Transporti turistik; Transporti për nevoja personale; Sjellja në stacion të autobusave; Obligimet e shoferit dhe ekupazhit; Dokumentacioni përkatës.	4
Gjithsejt			10 o/m

VII. PROGRAMI MËSIMOR PËR AFTËSIMIN E KANDIDATËVE PËR SHOFER TË MJETEVE TË KATEGORISË “D1+E” dhe “D+E”

Programi mësimor për aftësimin e kandidatve për shofer të mjeteve të kategoris “D1+E” dhe “D+E”, realizohet sipas përmbatjes së dhënë në tabelen vijuese:

Nr.	Kapitujt mësimorë	Temat/njësitë mësimore	Fondi i orëve
1.	Forcat të cilat ndikojn në mjet dhe rregullat e komunikacionit	Rruga e ndaljes së mjeteve bashkëngjitëse; Distanca ndërmjet mjeteve gjatë ngasjes; Kushtet për kryerjen e sigurt të veprimeve me mjetin bashkëngjitës –këndi i vdekur; Shpejtësia e ngasjes.	1
2.	Mjeti si faktor i siguris në komunikacion	Lloji i mjeteve tërheqëse dhe bashkëngjitëse; Dimensionet masa dhe ngarkesa boshtore e rimorkios; Konstrukcioni i autobusit; Konstrukcioni i pajisjeve bashkëngjitëse; Pajisjet ; Pajisjet sinjalizuese ; Frenat dhe frenimi; Frenimi i rimorkios; Pneumatikët; Tërheqja e mjetit; Transporti i personave; Transporti i bagazhit dhe ngarkëses; Vendosja dhe përforcimi i ngarkëses; Shënjëzimi i ngarkësës në mjetin bashkëngjitës; Pajisjet e mjetit bashkëngjitës; Dokumentacioni përkatës; Përgatitja për ngasje; Veprimi në rast defektit në mjetin bashkëngjitës.	4

Gjithsejt	5 o/m
------------------	--------------

VIII . PROGRAMI MËSIMOR PËR AFTËSIMIN E KANDIDATËVE PËR SHOFER TË MJETEVE TË KATEGORISË “L”

Programi mësimor për aftësimin e kandidatëve për shofer të mjeteve të kategoris “L” realizohet sipas përmbatjes së dhënë në tabelen vijuese:

Nr.	Kapitujt mësimor	Temat / njësitë mësimore	Fondi i orëve
1.	Dispozitat për sigurinë në komunikacionin rrugor	Dispozitat për sigurinë në komunikacionin rrugor; Nocionet bazë; Kushtet për drejtimin e mjeteve; Detyrat dhe përgjegjësit e pjesëmarrësve në komunikacion;	1
2.	Shenjat e komunikacionit	Vendosja,forma,ngjyra dhe simboli; Llojet e shenjave të komunikacionit; Shenjat të cilat i jep personi i autorizuar; Përceptimi i shenjave të komunikacionit; Të vepruarit sipas shenjave të komunikacionit; Shenjat paralajmruese, akustike dhe ndriçuese.	2
3.	Rregullat themelore		
3.1	Shoferi	Ngasja e kujdesshme; Raporti ndaj pjesëmarrësve të tjerë në komunikacionin rrugor; Vlerësimi dhe vendimmarrja ; Përceptimi; Ndryshimet në sjelljet e ngasjes si shkak i ndikimit të alkoolit, dhe medikamenteve narkotike; Gjendja psikike dhe fizike; Lodhja.	1
3.2	Mjeti	Forcat natyrore-energjia e lëvizjes; Forcat të cilat ndikojnë në mjet; Sistemi për drejtim; Sistemi për frenim; Pneumatikët; Pajisjet ndriçuese dhe sinjalizuese,reflektorët, pasqyret e mbrendshme dhe anësore; Sinjalet akustike dhe paralajmëruese; Ngasja ekonomike; Regjistrimi dhe kontrolla teknike; Sigurimi i mjetit; Tërheqja e mjetit; Veprimi në rast te prishjes së mjetit.	2
3.3	Rruga	Rruga e ndaljes së mjetit; Distanca ndërmjet mjeteve gjatë ngasjes; Kushtet për kryerjen e manovrimeve të sigurta me mjet në komunikacion; Mbajtjen nën kontroll të mjetit ; Punimet në rrugë.	1

4	Ngasja	Shpejtësia e ngasjes; Drejtimi i komunikacionit në kryqëzim; Ngasja në rrugë në komunikacion në një kahje; Komunikacioni me rreth rrotullues; Kuçja dhe çkyçja në komunikacion; Ngasja në kryqëzime me shumë nivele; Rreshtimi i mjeteve; Zgjedhja e shiritit të komunikacionit dhe kthimi; Ngasja në kolonë; Lëvizja e këmbësorëve.	1
5	Ngasja në kushtet e veçanta	Pashmëria e zvogluar/kufizuar/ Ngasja natën; Përdorimi i dritave në komunikacion; Ngasja n; kushte t; v;shtira atmosferike; Lodhja .	1
6	Veprimi në rast aksidenti të komunikacionit	Aksidenti i komunikacionit; Veprimi në rast aksidenti të komunikacionit.	1
Gjithsejt			10 o/m

IX. PROGRAMI MËSIMOR PËR AFTËSIMIN E KANDIDATËVE PËR SHOFER TË MJETEVE TË KATEGORISË “M”

Kandidat të cilët nuk kanë të dhënë provimin për shofer për asnjë kategori të mjeteve, aftësimi realizohet sipas përmbatjes të programit mësimor bazë. Kapitujt mësimor me numrin rendor 1 dhe 2 për kandidat për shofer të kategorisë “M”, realizohet sipas përmbatjes për kategorin “A”.

X. PROGRAMI MËSIMOR PËR AFTËSIMIN E KANDIDATËVE PËR SHOFER TË MJETEVE TË KATEGORISË “T”

Programi mësimor për aftësimin e kandidatëve për shofer të mjetit për kategorin “T” realizohet sipas përmbatjes së dhënë në tabelen vijuese:

Nr.	Kapitujt mësimorë	Temat/njësitë mësimore	Fondi i orëve
1.	Dispozitat për sigurinë në komunikacionin rrugor	Nocionet bazë; Kushtet për drejtimin e traktorit ; Mënyra e dhënies së provimit për shofer; Fitimi i të drejtës për të drejtuar mjetin.	2
2.	Rruga	Forcat të cilat ndikojn në traktor; Rruga e ndaljes së traktorit ; Ngasja, këndi i vdekur,rreshtimi dhe kthimi; Rregullat të cilat aplikohen në ngasjen e traktorit; Shpejtësia e ngasjes.	3
3.	Traktori si faktor i siguris në komunikacion	Lloji i traktorve, mjetet bashkangjitime dhe veglat punuese; Paisjet e traktorit; Konstrukcioni i traktorit (me ose pa kabin); Shiqushmëria prej traktorit;	5

	<p>Paisjet bashkangjitëse për lidhjen e traktorit me mjetin bashkangjitës dhe veglat punuese; Stabiliteti i traktorit me mjetin bashkangjitës dhe veglat Pashmëria prej traktorit; Paisjet shtesë(kompresori etj); Tërheqja e mjetit bashkangjitës (rimorkio, qerrja); Tërheqja dhe bartja e veglave punuese; Kycja në rrugë me sipërfaqe të shtruar me asfalt ; Transporti i ngarkesës dhe personave; Transporti i kafshëve shtëpiake; Mirëmbatja e traktorit; Përgatitja për ngasje.</p>	
Gjithsejt		10 o/m

B - PJESA PRAKTIKE**PROGRAMI BAZË PËR AFTËSIMIN E KANDIDATËVE PËR SHOFER NGA LËNDA MËSIMORE TË DREJTUARIT E MJETIT ME VEPRIM MOTORIK**

Nr.	Kapitujt mësimorë	Fondi i oreve	Tema mesimore
1	Aftësimi fillestar në poligon		1.1 -
2	Aftësimi në vendbanim		2.1 -
3	Aftësimi jashtë vendbanimit		3.1 -
4	Aftësimi në kushtet e veçanta (pashmëri e zvogëluar-natën)		4.1 -
5	Ngasja testuese para provimit		5.1-
	Gjithsejt	16 o/m	

Nr.	Kapitujt mësimorë	Temat/njësitë mësimore	Fondi i orëve	Temat mësimore
1.	AFTËSIMI FILLESTAR NË POLIGON			
	Aftësimi në vend Njohja me mjetin dhe ushtrimet në poligon	Njohja e kandidatit me vetit teknike të mjetit; Njohja dhe shfrytëzimi i paisjeve të mjetit; Hyrja dhe dalja nga mjeti; Përshtatja e ulsëses së shoferit , mbështetsës së kokës dhe pasqyret; Njohja e tabelës instrumentale; Përdorimi i komandave të caktuar dhe paisjeve në mjet; Shiqimi teknik ditor prenvativ; Kycja e motorit ; Nisja e mjetit nga vendi dhe ndalja; Puna me timon , tregusit e drejtimit dhe dorezen e marshit; Puna me frikcion, frenimi; Rritja dhe zvoglimi i shpejtësis; Ngasja në drejtim dhe lëvizja mbrapa; Nisja me shkallen e parë dhe ndërimin në shkallën e dytë të transmmisionit.		1.1-

	Ushtrimet në poligon	Pozita e drejt e trupit dhe duarëve gjatë ngasjes prapa; Kontrollimi gjatë lëvizjes prapa; Ngasja përpara- prapa në drejtim; Ngasja përpara – prapa me ndrim të kahjes; Kontrolla e mjetit përmes pasqyrve të shoferit; Ngasja dhe ndalja duke përdor pasqyret e shoferit,treguesit e drejtimit dhe frenimi Ngasja në rreth dhe tetëshet; Ngasja ndërmjet koneve përpara dhe prapa; Nisja me shkallen e parë dhe ndrimim në shkallën e dytë të transmmisionit,ndalja në vijen ndalse; Ngasja prapa dhe ndalja në vijen e fundit ndalse; Ngasaj prapa me ndrim të kahjes së lëvizjes; Kthimi gjysëm rrethor me tri manovrime; Kontrollimi i mjetit gjatë kthimit gjysëm rrethor; Parkimi .		
--	-----------------------------	--	--	--

2. AFTËSIMI NË VENBANIM				
	Drejtimi i mjetit në rrugë	Përcaktimi i kushteve për kryerjen e veprimeve të sigurta; Shfrytëzimi i pasqyrve dhe paralajmërimi për veprimet me mjet; Kyçja në komunikacion; Ngasaj në rrugë me intezitet të dobët të komunikacionit; Ngasja me ndrim të shkallës së transmisioniot prej më të ulëtes deri në më të lartën dhe anasjellas; Mbatja e drejtë e pozites së mjetit në shiritin për çkyçje nga komunikacioni , ndalja dhe lëshimi i mjetit; Përballkalimi; Anashkalim i mjetit të ndalur ose të parkuar; Mbatja e distances së sigurt anësore; Rreshtimi dhe ngasja nëpër udhëkryq; Ngasja në kolon dhe mbatja e distances së siguris; Njohja e rreziqeve dhe frenimi inteziv; Ngasja prapa dhe kthimi gjysëm rrethor.		2.1-

Ngasja në pjerrtësi gjatësore	Nisja e mjetit teposhtëze dhe përpjetëze (me ndihmen e frenit të dorës ose këmbës); Kuçja në komunikacion dhe ngasja në teposhtëze dhe përpjetëze; Ngasja në teposhtëze dhe përpjetëze duke ndërruar në mënyr të rregullt marshin e shpejtësisë , zvoglimin e shpejtësisë , frenimin.		
Përshtatja e shpejtësisë	Përshtatja e shpejtësisë kushteve të komunikacionit dhe rrugës; Përshtatja e shpejtësisë për krytjen e veprimeve të caktuar me mjet; Përballkalimi; Anashkalimi i mjetit të ndalur , pengesës dhe ishullit të këmbësorve; Reagimi në rast rrezikut të papritur; Përshtatja e shpejtësisë para teposhtëze dhe përpjetëze; Ngasja deri te shpejtësia më e madhe e lejuar në shiritë, frenimi vullshëm dhe ngadalsimi i rëndomtë.		
Ngasja në vendbanim	Shpejtësia e afrimit dhe kalimit nëpër kryqëzim; Rreshtimi dhe zgjedhja e shiritit të komunikacionit; Ngasja në kryqëzim; Zgjedhja e drejt e shiritit të komunikacionit dhe kthimi djathtas dhe majtas në kryqëzim; Ngasja në rrugë me dy ose më tepër shirita të komunikacionit; Ngasja në kryqëzim ku komunikacion rregullohet me semaforë; Ngasja në kryqëzim ku komunikacion drejtohet nga personi i autorizuar Ngasja në kryqëzim me rrethrotullim; Ngasja në vendkalim hekurudhorë.		
Parkimi	Vlerësimi i kushteve dhe zgjedhja e vendit për parkim; Parkimi në të gjitha mënyrat; Parkimi në pjerrtësi gjatësore; Sjellja gjatë parkimit në vend parkime; Parkimi dhe lënja e mjetit në garazh .		
Tejkalimi	Vlerësimi i kushteve për tejkalim të sigurtë; Përgatitja për tejkalim; Veprimi i drejt i tejkalimit; Heqja dorë nga tejkalimi; Si duhet vepruar derisa mjeti tjetër e tejkalon.		
3.	AFTËSIMI JASHTË VENBANIMIT		

	Ngasja jashtë vendbanimit	Përshtatja e shpejtësisë; Ngasja në kolonë dhe mbatja e distancës; Ngasja në kthesa; Ngasja në pjesët e padukshme të rrugës; Sjellja në pikën e shitjes; Të vepruarit në rast defektit të mjetit.		3.1-
	Ngasja në kushtet e vështërsuara të komunikacionit	Ngasja rrugës me intezitet të madhë të komunikacionit; Ngasja gjatë dendësisë së komunikacionit; Shmangëja nga rreziku për shkak të gabimeve të pjesëmarrësve tjerë; Kycja , ngasja dhe çkycja nga rruga e rezervuar për komunikacion të automjeteve; Ngasja në kryqëzim; Sjellja ndaj këmbësorve dhe pjesëmarrësve të tjerë të komunikacionit; Vetë ngasja në vendbanim; Vetë ngasja jashtë vendbanimit.		
4.	AFTËSIMI NË KUSHTET E VEÇANTA			
	Ngasja në kushtet e veçanta	Ngasja natën dhe përdorimi i dritave ; Ngasja në kushte të vështira atmosferike; Ngasja në kushtet e kufizimit të komunikacionit gjatë punimeve në rrugë; Ndalja e dhunshme.		4.1-
5.	NGASJA PROVUESE			
	Ngasja para provimit	Ngasja testuese para provimit dhe vlerësimi i instruktorit.		5.1-
Gjithsejt			16 o/m	

I. PROGRAMI MËSIMOR PËR AFTËSIMIN E KANDIDATËVE PËR SHOFER TË MJETEVE TË KATEGORISË “A1”,dhe “A”

Nr.	Kapitujt mësimorë	Fondi i oreve	Tema Mesimore
1	Aftësimi fillestar në poligon		1.1-
2	Aftësimi në vendbanim		2.1.-
3	Aftësimi jashtë vendbanimit		3.1-
4	Aftësimi në kushtet e veçanta		4.1-
5	Ngasja provuese		5.1-
Gjithsejt		10 m/o	

Nr.	Kapitujt mësimorë	Temat/ njësiti mësimorë	Fondi i orëve	Temat mësimorë
1.	AFTËSIMI FILLESTAR NË POLIGON			
	Aftësimi në vend Njohja me mjetin	Njohja e vetive teknike të motoçikletës; Njohja dhe shfrytëzimi i paisjeve; Ulja dhe zbritja nga motoçikleta; Vendosja e motoçikletës në mbajtëse dhe përgatitja për nisje; Ulja e rregullt në motoçiklet; Pozita e trupit dhe duarëve në timon; Përshtatja e pasqyrve të shoferit; Njohja e tabelës instrumentale; Njohja dhe përdorimi i komandave dhe paisjeve të caktuara në mjet; Mënyra e përdorimit të frenit të dorës dhe këmbës; Kontrolli i rregullt ditor; Kycja e motorit.		1.1-
	Nisja nga vendi me mjet dhe ndalja	Përdorimi i helmetës dhe paisjeve mbrojtëse; Kycja e dritave; Nisja nga vendi dhe ndalja; Mbatja e drejtpeshimit dhe drejtimit; Puna me frenin e dorës dhe të këmbës; Rritja dhe zvoglimi i shpejtësisë; Ndrimi i shkallës së transmisionit prej të parës deri tretën dhe ndalja; Ndalja në vijë të fundit; Ndrimi i shkallës së transmisionit prej të ulëtës deri në më lartën dhe anasjellas.		
	Ngasja në poligon	Ngasja në drejtim me gjatësi dhe gjërsi të kufizar; Përshtatja e shpejtësisë; Ndrimi i shkallës së transmisionit; Ndalja në vijë të fundit; Ngasja nëpër rreth me radijus minimal Ngasja ndërmjet konave; Ngasja në formë tetësheje; Ngasja nëpër tetëshe me ose pa nxitim dhe përdorimin e fraksionit.		
	Frenimi me motoçiklet	Përdorimi i drejtë i frenave; Frenimi me motor; Reagimi në rrezik të papritur; Frenimi inteziv dhe ndalja.		
2.	AFTËSIMI NË VENBANIM			
	Ngasja në rrugë publike	Përgatitja për ngasje dhe kycja në komunikacion; Vlersimi i kushteve për kryrjen e veprimeve		2.1-

		<p>të sigurta; Paralajmërimi për qëllimet e kryerjes së veprimeve; Ndrimi i shkallës së transmisionit prej të ulëtës deri në më lartën dhe anasjelltas; Mbatja e pozites së drejt të motoçkletës në shiritin e komunikacionit gjatë çkyçjes nga komunikacioni , ndalja dhe lënja e motoçkletës; Vlersimi i kushteve të komunikacionit në rrugë dhe kryqëzim; Rreshtimi dhe ngasja në kryqëzim; Ngasja në rrugë me intezitet të zvoëluar të komunikacionit; Kthimi gjysëmrrrethor; Mbatja e distances së sigurisë gjatësore; Përshtatja e shpejtësisë; Përballkalimi ,anashkalimi dhe tejkalimi; Mbatja e duhur e distances anësore; Frenimi inteziv dhe shmangëja nga rreziku; Nisja teposhtë dhe përpjetë; Ngasja në kthesa; Ngasja jashtë vendbanimit; Çkyçja ,ngasja dhe kyçja në autoudhë dhe në rrugë të rezervuar për komunikacion të automjeteve.</p>		
3.	AFTËSIMI JASHTË VENBANIMIT			
	Ngasja jashtë vendbanim	<p>Përshtatja e shpejtësisë; Afërimi dhe ngasja në kryqëzime; Rreshtimi dhe zgjedhja e drejt e shiritit rrugor dhe të komunikacionit; Ngasja në rrugë me dy ose më tepër shirita të komunikacionit; Ngasja në kryqëzim të rregulluar me shenja të komunikacionit, semafor dhe nga personi i autorizuar; Çkyçja nga komunikacioni , ndalja dhe lënja e motoçkletës; Ngasja në rrugë me intezitet të zvogëluar të komunikacionit; Ngasja në komunikacion të dendur; Ngasja në kryqëzime; Sjellja ndaj pjesëmarrësve tjerë të komunikacionit.</p>		3.1-
4.	AFTËSIMI NË KUSHTET E VEÇANTA			
	Ngasja në kushtet e veçanta	<p>Ngasja natën dhe përdorimi i dritave; Ngasja në kushte të vështira atmosferike; Ngasja në kushtet e kufizimit të komunikacionit gjatë punimeve në rrugë; Ndalja e detyrueshme.</p>		4.1-

5.	NGASJA TESTUESE		
	Ngasja para provimit	Ngasja testuese para provimit dhe vlerësimi i shofer instruktorit.	5.1-
	Gjithsejt		10 o/m

II. PROGRAMI MËSIMOR PËR AFTËSIMIN E KANDIDATËVE PËR SHOFER TË MJETEVE TË KATEGORISË “B”

Kandidat të cilët aftësohen për shofer të kategoris “B”, aftësohen sipas përmbatjes së plan programit bazë.

III. PROGRAMI MËSIMOR PËR AFTËSIMIN E KANDIDATËVE PËR SHOFER TË MJETEVE TË KATEGORISË “B+E”

Aftësimi i kandidatëve për shofer të mjeteve të kategoris “B+E” bëhet sipas përmbatjes së plan programit bazë e veçanërisht duhet ushtruar/ njësit mësimore si në vijim:

Nr.	Kapitujt mësimorë	Fondi i orëve	Tema Mesimo-re
1	Aftësimi fillestar në poligon		1.1-
2	Aftësimi në vendbanim		2.1-
3	Aftësimi jashtë vendbanimit		3.1-
	Gjithsejt	5 m/o	

Nr.	Kapitujt mësimorë	Temat/ njësitë mësimore	Fondi i orëve	Temat mësimore
1.	AFTËSIMI FILLESTAR NË POLIGON			
	Aftësimi në vend Njohja e mjetit tërheqes dhe bashkangjites Ngasja para dhe prapa	Njohja e kandidatatit me vetit teknike të mjetit dhe rimorkios; Njohja dhe shfrytëzimi i paisjeve të mjeteve bashkangjitesë; Përshtatja e ulëses së shoferit dhe pasqyreve; Përdorimi i komandave dhe paisjeve të caktuar në mjetet bashkangjitesë; Kontrolla teknike preventive ditor; Ngasja në drejtim dhe lëvizja prapa në gjatësi dhe gjërsi të kufizuar; Ngasja prapa me ndrrim të kahjes së lëvizjes Përshtatja e shpejtësis; Ndërrimi i shkallës së transmisionit; Ndalja në vijë të fundit.		1.1-
2.	AFTËSIMI NË VENBANIM(2.1) DHE JASHTË VENBANIMIT(3.1)			
	Ngasja , ndrrimi i shkallës së transmisionit dhe ndalja	Ngasja , kthimi djathtas dhe majtas; Përcjella e mjetit bashkangjitesë nëpërmas pasyreve; Lënja e mjetit bashkangjitesë (në teposhtëze, në		2.1- 3.1.-

		vendparkim); Frenimi dhe rruga e ndaljes e mjeteve bashkangjitore; Ngasja prapa në drejtim dhe duke ndërruar kahjen; Gjysëm kthimi rrethor me një ose më tepër manovrimë; Kontrollimi i mjeteve bashkangjitse.		
Gjithsjet			5 o/m	

IV. PROGRAMI MËSIMOR PËR AFTËSIMIN E KANDIDATËVE PËR SHOFER TË MJETEVE TË KATEGORISË "C1" dhe "C"

Aftësimi i kandidatëve për shofer të mjeteve të kategoris "C1" dhe "C", bëhet aftësohen sipas përmbatjes programit bazë të aftësimin, a veçmas duhet ushtruar njësit mësimore në vijim :

Nr.	Kapitujt mësimorë	Fondi i oreve	Tema mesimore
1	Aftësimi fillestar në poligon		1.1-
2	Aftësimi në vendbanim		2.1.-
3	Aftësimi jashtë vendbanimit		3.1.-
4	Aftësimi në kushtet e veçanta		4.1-
5	Ngasja provuese		5.1.-
	Gjithsejt	10 m/o	

Nr.	Kapitujt mësimorë	Temat/njësitë mësimore	Fondi i orëve	Tema mesimore
1.	AFTËSIMI FILLESTAR NË POLIGON			
	Aftësimi në vend Njohja me mjetin Ngasja para dhe prapa	Njohja e kandidatit me vetit teknike te mjetit; Njohja dhe menyra e perdorimit te paisjeve te mjetit; Hyrja në mjet dhe dalja nga mjeti; Përshtatja e uleses së shoferit dhe pasqyreve; Njohja me tabelen instrumentale; Menyra e vendosjes dhe leximi i diskfletëzes (tahografit); Kontrolla preventive teknike ditore; Menyra e kyçjes së motorit në punë; Ngasja në drejtim dhe lëvizja mbrapa në gjatësi dhe gjërsi të kufizuar dhe ndalja në vijen dalse; Ngasja prapa me ndrrim të kahjes së lëvizjes; Përshtatja e shpejtësisë; Ndërrimi i shkallës së transmisionit; Ndalja në vijë të fundit.		1.1-
	Ndrimi i shkalles se	Nisja me mjet nga vendi dhe ndalja;		

	transmisionit dhe ndalja	<p>Veprimi me timon dhe dorezen e marshit; Veprimi me pedalen e friksionit, frenimit dhe gasit; Mënyra e nxitimit dhe ndrimi i shkallës së transmisionit prej të ultës në më të lartën; Mënyra e ngadalsimit dhe ndërimi i shkallës së transmisionit prej më të lartës në më të ultën; Frenimi me motor me ndrimin në shkallë të ultë të transmisionit me ndihmën e frenin punues; Ndalja e mjetit në vijën fundore; Frenimi intenziv dhe ndalja e intenzive; Ndrimi i shkallës së transmisionit në mënyrë kontinuele (nga e ulta në të lartën dhe anasjelltas) dhe ndalja.</p>		
2.	AFTËSIMI NË VENBANIM			
	Ngasja në rrugë publike	<p>Përgatitja për ngasje dhe kyçja në komunikacion; Vlerësimi i kushteve për kryrjen e veprimeve të sigurta ; Paralajmërimi për qëllimet e kryrjes së veprimeve; Ndrimi i shkallës së transmisionit prej më të ulëtës deri në më të lartën dhe anasjelltas; Mbatja e pozites së drejt të mjetit në shiritin e komunikacionit gjatë çkyçjes nga komunikacioni, ndalja dhe parkimi; Vlerësimi i kushteve të komunikacionit në rrugë dhe kryqëzim; Rreshtimi dhe ngasja në kryqëzim; Ngasja në rrugë me intezitet të zvogëluar të komunikacionit; Kthimi gjysëmrrrethor; Mbatja e distancës së sigurisë gjatësore; Përshtatja e shpejtësisë; Përballkalimi ,anashkalimi dhe tejkalimi; Mbatja e duhur e distancës anësore; Frenimi intenziv dhe shmangëja nga rreziku; Nisja teposhtë dhe përpjetëse; Ngasja nëpër kthesa.</p>		2.1-
3	AFTËSIMI JASHTË VENBANIMIT			

	Ngasja jashtë vendbanimit	Ngasja jashtë vendbanimit; Përshtatja e shpejtësisë; Afërimi dhe ngasja në kryqëzim; Rreshtimi dhe zgjedhja e drejt e shiritit rrugor dhe të komunikacionit; Ngasja në rrugë me dy ose më tepër shirita të komunikacionit Ngasja në kryqëzim të rregulluar me shenja të komunikacionit, semafor ose personi i autorizuar; Çkyçja nga komunikacioni ,ndalja dhe parkimi i mjetit; Ngasja në rrugë me intezitet të zvogëluar të komunikacionit; Ngasja në komunikacion të dendur; Ngasja në kryqëzime; Sjellja ndaj pjesëmarrsve tjerë të komunikacionit; Përballkalimi ,anashkalimi dhe tejkalimi; Ngasja , kyçja dhe çkyçja në autoudhë dhe në rrugë të rezervuar për komunikacion të automjeteve.		3.1-
4.	AFTËSIMI NË KUSHTET E VEÇANTA			
	Ngasja në kushtet të veçanta atmosferike	Ngasja natën dhe përdorimi i dritave; Ngasja në kushte të vështira atmosferike; Ngasja në kushtet e kufizimit të komunikacionit gjatë punimeve në rrugë; Ndalja e dhunshme.		4.1-
5.	NGASJA PROVUESE			
	Ngasja para provimit	Ngasja e pamvarur në kushtet e vërteta të komunikacionit; Ngasja testuese para provimit dhe vlerësimi i instruktorit.		5.1-
Gjithsejt			10 o/m	

V. PROGRAMI MËSIMOR PËR AFTËSIMIN E KANDIDATËVE PËR SHOFER TË MJETEVE TË KATEGORISË “C1+E”,dhe “C+E”

Aftësimi i kandidatëve për shofer të mjeteve të kategorisë “C1+E” dhe “C+E” bëhet sipas përmbajtjes së programit bazë të aftësisë, e veçmas duhet ushtruar njësit mësimore si në vijim:

Nr.	Kapitujt mësimorë	Fondi i oreve	Tema Mesimo-re
1	Aftësimi fillestar në poligon		1.1 -
2	Aftësimi në vendbanim		2.1 -
3	Aftësimi jashtë vendbanimit		3.1-
	Gjithsejt	5 m/o	

Nr.	Kapitujt mësimorë	Temat/njësitë mësimore	Fondi i oreve	Temat mësimore
1.	AFTËSIMI FILLESTAR NË POLIGON			
	Aftësimi në vend njohja e mjetit tërheqës dhe bashkangjites Ngasja në poligon	Njohja e kandinatit me vetit teknike të mjetit dhe rimorkios; Njohja dhe shfrytëzimi i paisjeve të mjeteve bashkangjitesë; Përshtatja e ulsëses së shoferit dhe pasqyreve Përdorimi i komandave dhe paisjeve të caktuar në mjetet bashkangjitesë; Kontrolla teknike preventive ditore; Ngasja në drejtim dhe lëvizja mbrapa në gjatësi dhe gjërsi të kufizuar dhe ndalja në vijen ndalse; Ngasja prapa me ndrrim të kahjes së lëvizjes; Përshtatja e shpejtësisë; Ndrimi i shkallës së transmisionit; Ndalja në vijë të fundit.		1.1-
2.	AFTËSIMI NË VENBANIM (2.1)DHE JASHTË VENBANIMIT(3.1)			
	Ngasja , ndrrimi i shkallës së transmisionit dhe ndalja	Ngasja , kthimi djathtas dhe majtas Përcjella e mjetit bashkangjites përmes pasyreve; Lënja e mjetit bashkangjites (në teposhtëze dhe përpjetëse në vendparkim); Frenimi dhe rruga e ndaljes e mjeteve bashkangjitesë; Ngasja prapa në drejtim dhe duke ndërruar drejtimin e lëvizjes; Gjysëm kthimi rrethor me një ose më tepër manovrime; Kontrollimi i mjeteve bashkangjitesë.		2.1- 3.1-
	Gjithsejt		5 o/m	

VI. PROGRAMI MËSIMOR PËR AFTËSIMIN E KANDIDATËVE PËR SHOFER TË MJETEVE TË KATEGORISË “D1” dhe ”D”

Aftësimi i kandidatëve për shofer të kategoris ”D1” dhe ”D”, bëhet sipas përmbatjes bazë të planit për aftësim , veçanarisht duhet ushtruar njësit mësimore si në vijim :

Nr.	Kapitujt mësimorë	Fondi i oreve	Tema mesimore
1	Aftësimi fillestar në poligon		1.1 -
2	Aftësimi në vendbanim		2.1 -
3	Aftësimi jashtë vendbanimit		3.1 -
4	Aftësimi në kushtet e veçanta		4.1 -
5	Ngasja testuese		5.1-
	Gjithsejt	10 m/o	

Nr.	Kapitujt mësimorë	Temat/ njësitë mësimore	Fondi i oreve	Tema mesimore
1.	AFTËSIMI FILLESTAR NË POLIGON			
	Aftësimi në vend Njohja me mjetin Ngasja në poligon ose sipërfaqe tjetër gjegjëse	Njohja e kandidatit me vetit teknike te mjetit; Njohja dhe menyra e perdorimit te paisjeve te mjetit; Hyrja dhe dalja nga autobusi; Pershtatja e ulëses të shoferit dhe pasqyreve; Njohja me tabelen e instrumentale; Mënyra e vendosjes dhe leximit i diskfletëzës (tahografit); Kontrolla preventive teknike ditore; Menyra e kyçjes të motorit ; Ngasja në drejtim dhe lëvizja mbrapa në gjatësi dhe gjërsi të kufizar dhe ndalja në vijen dalse; Ngasja prapa me ndrim të drejtimit së lëvizjes; Përshtatja e shpejtësisë; Ndërrimi i shkallës së transmisionit; Ndalja në vijë të fundit.		1.1-
	Ndrimi i shkalles se transmisionit dhe ndalja	Nisja e autobusit nga vendi dhe ndalja; Manovrimi me timon dhe dorëzen e marshit; Manovrimi me pedalen e friksionit,frenimit dhe gasit; Menyra e nxitimit dhe ndrimi i shkalles se transmisionit prej më të ultes në më të larten; Mënyra e ngadalsimit dhe ndrimi i shkalles se transmisionit prej më te lartes në më të ulten Frenimi me motor me ndrimin në shkalle të ultë të transmisionit me ndihmën e frenit punues; Ndalja e mjetit në vijën fundore; Frenimi intenziv dhe ndalja e detyrueshme; Ndërrimi i shkalles e transmisionit në mënyre kontinuele (nga e ulta ne larten dhe anasjelltas) dhe ndalja.		
2.	AFTËSIMI NË VENBANIM			

	Ngasja në rrugë publike	<p>Përgatitja për ngasje dhe kyçja në komunikacion; Vlerësimi i kushteve për kryrjen e veprimeve të sigurta; Paralajmërimi për qëllimet e kryrjes së veprimeve; Ndrimi i shkallës së transmisionit prej të ulëtës deri më lartë dhe anasjellas; Mbatja e pozites së drejt të mjetit në shiritin e komunikacionit gjatë çkyçjes nga komunikacioni, ndalja dhe parkimi; Vlerësimi i kushteve të komunikacionit në rrugë dhe kryqëzime; Rreshtimi dhe ngasja ; Ngasja në rrugë me intezitet të zvogëluar të komunikacionit; Kthimi gjysëmrrëthor; Mbatja e distances së sigurisë gjatësore dhe anësore; Përshtatja e shpejtësisë; Përballkalimi ,anashkalimi dhe tejkalimi; Frenimi inteziv dhe shmangëja nga rreziku; Nisja teposhtë dhe përpjetë; Ngasja nëpër kthesa; Tejkalimi.</p>		2.1-
3.	AFTËSIMI JASHTË VENBANIMIT			
	Ngasja jashtë vendbanimit	<p>Ngasja jashtë vendbanimit; Përshtatja e shpejtësisë; Afërimi dhe ngasja në kryqëzime; Rreshtimi dhe zgjedhja e drejt e shiritit rrugor të komunikacionit; Ngasja në rrugë me dy ose më tepër shirita komunikacionit; Ngasja në kryqëzim të rregulluar me shenja të komunikacionit, semafor dhe nga personi i autorizuar; Çkyçja nga komunikacioni ,ndalja dhe parkimi e automjeteve; Ngasja në rrugë me intezitet të zvogëluar të komunikacionit; Ngasja në komunikacion të dendur; Ngasja në kryqëzim; Sjellja ndaj pjesëmarrësve tjerë të komunikacionit; Tejkalimi,anashkalimi dhe përballkalimi; Ngasja, kyçja dhe çkyçja në autoudhë dhe në rrugë të rezervuar për komunikacion të automjeteve.</p>		3.1-
4.	AFTËSIMI NË KUSHTET E VEÇANTA			
	Ngasja në kushtet e veçanta	<p>Ngasja natën dhe përdorimi i dritave. Ngasja në kushte të vështira atmosferike; Ngasja në kushtet e kufizimit të komunikacionit gjatë punimeve në rrugë Ndalja e detyrueshme.</p>		4.1-
5.	NGASJA PROVUESE			

	Ngasja para provimit	Ngasja testuese para provimit dhe vlerësimi i instruktorit.		5.1-
	Gjithsejt		10 o/m	

VII. PROGRAMI MËSIMOR PËR AFTËSIMIN E KANDIDATËVE PËR SHOFER TË MJETEVE TË KATEGORISË “D1+E” dhe “D+E”

Aftësimi i kandidatëve për shofer të mjeteve të kategoris “D1+E” dhe”D+E” , duhet ushtruar njësit mësimore si në vijim

Nr.	Kapitujt mësimorë	Fondi i oreve	Tema Mesimore
1	Aftësimi fillestar në poligon		1.1 -
2	Aftësimi në vendbanim		2.1 -
3	Aftësimi jashtë vendbanimit		3.1 -
	Gjithsejt	5 m/o	

Nr.	Kapitujt mësimorë	Temat/ njësitë mësimore	Fondi i orëve	Temat mësimore
1.	AFTËSIMI FILLESTAR NË POLIGON			
	Aftësimi në vend Njohja e mjetit tërheqes dhe bashkangjites	Njohja e kandindati me vetit teknike të mjetit dhe rimorkios; Njohja dhe shfrytëzimi i paisjeve të mjeteve bashkangjitëse; Përshtatja e ulsës së shoferit dhe pasqyreve; Përdorimi i komandave dhe paisjeve të caktuara në mjetet bashkangjitëse; Kycja e motorit në punë; Kontrolla teknike preventive ditore.		1.1-
	Ngasja në poligon	Ngasja në drejtim dhe lëvizja mbrapa në gjatësi dhe gjërësi të kufizuar dhe ndalja në vijen ndalse; Ngasja prapa me ndrrim të kahjes së lëvizjes; Përshtatja e shpejtësisë; Ndrimi i shkallës së transmisionit; Ndalja në vijë të fundit.		
2.	AFTËSIMI NË VENBANIM (2.1) DHE JASHTË VENBANIMIT(3.1.)			
	Ngasja , ndrrimi i shkallës së transmisionit dhe ndalja	Ngasja , kthimi djathtas dhe majtas; Përcjella e mjetit bashkangjites përmes pasyreve; Lënja e mjetit bashkangjites (në teposhtëze, përpjetëse dhe vendparkim); Frenimi dhe rruga e ndaljes e mjeteve bashkangjitesë; Ngasja prapa në drejtim dhe duke ndrruar kahjen; Kthimi gjysëmrrrethor me një ose më tepër manovrime; Kontrollimi i mjeteve bashkangjitesë.		2.1- 3.1-

Gjithsejt	5 o/m
------------------	--------------

VIII. PROGRAMI MËSIMOR PËR AFTËSIMIN E KANDIDATËVE PËR SHOFER TË MJETEVE TË KATEGORISË “T”

Nr.	Kapitujt mësimorë	Fondi i orëve	Tema mesimo-re
1	Aftësimi fillestar në poligon		1.1-
2	Aftësimi në vendbanim		2.1 -
3	Aftësimi jashtë vendbanimit		3.1 -
4	Aftësimi në kushtet e veçanta		4.1 -
5	Ngasja testuese		5.1 -
	Gjithsejt	10 m/o	

Nr.	Kapitujt mësimorë	Temat/ njësitë mësimore	Fondi i orëve	Temat mësimore
1.	AFTËSIMI FILLESTAR NË POLIGON			
	Njohja e traktorit për aftsim	Njohja me vetit teknike të traktorit dhe mjetit bashkangjites; Njohja dhe mënyra e përdorimit të paisjeve të traktorit Dalja dhe hyrja në traktor; Përshtatja e ulëses,pasqyreve dhe pozita e drejt në timon; Njohja e tabelës instrumentale; Njohja dhe përdorimi i komandave dhe paisjeve në mjet (frikcioni ,reduktori,frenat, hidrauliku) etj; Mënyra e startimit të motorit ; Mënyra e lidhjes dhe lirimt i disa bashkësive; Kontrollimi preventiv e teknik ditor; Nisja nga vendi dhe ndalja; Veprime me fren punues dhe të dorës.		1.1-
	Ndrimi i shkallëve të transmisionit	Nisja nga vendi dhe nxitimi; Ndrimi në shkallë më të lartë të transmisionit dhe ndalja; Ngadalsimi dhe ndrrimi në shkallë më të ulët të transmisionit; Ndalja e traktorit në vendin e parapar; Frenimi me motor dhe frenin punues; Frenimi inteziv dhe ndalja.		
	Ngasja prapa, kthimi gjysem rrethor dhe parkimi	Pozita e trupit dhe duarëve për ngasje prapa; Ngasja prapa në drejtim dhe në ndrrim të kahjes së ngasjes; Kontrolla e traktorit dhe mjetit bashkangjites gjatë ngasjes prapa;		

		<p>Ngasja prapa dhe me ndrrim të kahjes së lëvizjes; Kthimi gjysëmrrrethor me një ose më shumë manovrime; Parkimi i traktorit me vegla të punës .</p>		
2.	AFTËSIMI NË VENBANIM			
	Ngasja e traktorit në rrugë publike	<p>Vlersimi i kushteve për kryerjen e veprimeve të sigurta; Ngasja prapa në drejtim dhe me ndrrim të kahjes së lëvizjes; Paralajmrimi i veprimeve me mjet; Kycja në komunikacion nga rruga e pa kategorizuar; Mënyra e pastrimit të pneumatikëve dhe kycja në komunikacion; Ngasja në rrugë me intezeitet të zvogëluar në komunikacion; Ngasja me ndrrim të shkalleve të transmisionit prej të ultes në më të larten dhe anasjelltas; Mbatja e drejtimit të traktorit në shiritin e komunikacionit; Kontrolla e pozites së mjetit bashkangjites në shiritë të komunikacionit; Çkyja nga komunikacioni, ndalja dhe parkimi i traktorit; Rreshtimi dhe ngasja në kryqëzim; Përballkalimi, anashkalimi dhe tejkalimi; Ngasja në kolonë dhe distanca e sigurisë gjatësore dhe anësore; Ngasja gjatë kalimit të rrugës në vendkalim hekurudhorë; Ngasja prapa dhe kthimi gjysëmrrrethor.</p>		2.1-
	Ngasja në pjerrtësi gjatësore	<p>Nisja e traktorit me ndihmen e frenit punues dhe të dores (në teposhteze dhe përpjetze); Ngasja në teposhtë dhe përpjetë; Parkimi në teposhtëse dhe përpjetëse; Përballkalimi në ngushtim të rrugës.</p>		
	Ngasja në vendbanim	<p>Përshtatja e shpejtësisë; Rreshtimi dhe zgjedhja e shiritit të komunikacionit; Ngasja në kryqëzim; Kthimi djathtas dhe majtas; Ngasja në rrugë me dy ose më shumë shirita të komunikacionit; Ngasja në kryqëzim të rregulluar me shenja të komunikacionit, semafor dhe nga personi i autorizuar; Ngasja në vendbanim me intezeitet të madh të komunikacionit; Sjellja ndaj pjesmarrseve të tjerë të komunikacionit; Parkimi dhe ndalja e traktorit në rrugë.</p>		
3.	AFTËSIMI JASHTË VENBANIMIT			
	Ngasja jashtë vendbanimit	<p>Përshtatja e shpejtësisë; Ngasja në kthesa;</p>		3.1-

		Ngasja në pjeset e padukshme të rrugës; Tejkalimi, anashkalimi dhe përballëkalimi; Ngasja në kalimin e rrugës në vendkalim hekurudhor; Veprimi në rast defektit të traktorit; Ngasja në rrugë të pakategorizuara.		
4.	AFTËSIMI NË KUSHTET E VEÇANTA			
	Ngasja në kushtet e veçanta	Ngasja natën dhe përdorimi i dritave; Ngasja në kushte të veçanta atmosferike; Ngasja me ngarkesë gjatë kryerjes së punëve bujqësore; Ngasja në pyje.		4.1-
5.	NGASJA TESTUESE			
	Ngasja para provimit	Ngasja testuese para provimit dhe vlerësimi i shofer instruktorit		5.1-
			10 o/m	

Fatmir Limaj

Ministër i Transportit dhe Postë- Telekomunikacionit